

Με όλα αυτά, οι Αχαιοί βρέθηκαν άσχημα στριμωγμένοι. Οι δυο πιο αντρειωμένοι ήρωές τους, ο Αχιλλέας και ο Αϊάντας, ήταν νεκροί. Πια, πιο επιφανής, πέρα από τους Ατρείδες Αγαμέμνονα και Μενέλαο, ήταν ο Οδυσσέας. Κι ο μάντης Κάλχας του δήλωσε ότι του τελείωσαν οι χρησμοί για το πάρσιμο της Τροίας. Τα από εκεί κι έπειτα «πώς και τι» τα γνώριζε ο γιος του Πριάμου, ο Έλενος. Ήδη, στην Ιλιάδα (Ζ 76), αναφέρεται ως «Πριαμίδης Έλενος, οιωνοπόλων όχ' άριστος» (ο άριστος των μάντεων). Για να μάθουν τι τους έμελλε, έπρεπε ο Οδυσσέας να πιάσει αιχμάλωτο τον Έλενο και να τον εξαναγκάσει να πει, όσα ήξερε.

Αναφέρθηκε ήδη ότι οι Τρώες δεν έμεναν κλεισμένοι στα τείχη τους αλλά συχνά έβγαιναν στις γύρω εξοχές είτε για να φροντίσουν τα χωράφια τους είτε για να προμηθευτούν νερό είτε για άλλους λόγους. Ο Οδυσσέας έστησε καρτέρι ελπίζοντας ότι και ο Έλενος θα έβγαινε κάποια στιγμή από την πόλη. Ευτύχησε να τον εντοπίσει μόνο του και νύχτα. Τον έπιασε ζωντανό και τον πήγε στο αχαϊκό στρατόπεδο.

Ο Έλενος αρνιόταν να μιλήσει, ξέροντας πως ό,τι έλεγε θα ήταν κακό για την πατρίδα του. Οι Αχαιοί του εξήγησαν πως, αν δεν μιλούσε, δεν τον χρειάζονταν και θα τον σκότωναν. Αν ήθελε να γλιτώσει τη ζωή του, έπρεπε να τους πει όσα γνώριζε. Ο Έλενος κάμφθηκε.

Υπήρχαν τρεις προϋποθέσεις για να παρθεί από τους Αχαιούς η Τροία (ο Απολλόδωρος στην Επιτομή του ανέφερε και τέταρτη, ότι έπρεπε να μεταφερθούν στην Τρωάδα τα οστά του Πέλοπα, αλλά λίγοι ασχολήθηκαν με αυτή):

Η πρώτη προϋπόθεση ήταν να έχουν οι Αχαιοί στην κατοχή τους το τόξο και τα βέλη του Ηρακλή. Όμως, λίγο πριν να πεθάνει, ο ημίθεος τα είχε χαρίσει στον Φιλοκτήτη. Και τον Φιλοκτήτη οι Αχαιοί, με πρόταση του Οδυσσέα, τον είχαν εγκαταλείψει πληγωμένο στη Λήμνο επειδή μύριζε άσχημα η πληγή του από δάγκωμα φιδιού.

Η δεύτερη προϋπόθεση ήταν να μετάσχει στην πολιορκία της Τροίας και ένας Αιακίδης (ένας απόγονος του Αιακού) καθώς ο τελευταίος, ο Αχιλλέας, ήταν πια νεκρός. Ναι, αλλά υπήρχε ο γιος του Αχιλλέα, ο Πύρρος (θα τον ονόμαζαν αργότερα Νεοπτόλεμο) που ζούσε με τη μάνα του και τον παπού του στη Σκύρο. Τον ανέφερε ο ίδιος ο Αχιλλέας στην Ιλιάδα

(Τ 326): «ο αγαπημένος μου γιος που μεγαλώνει στην Σκύρο (...), ο θεόμορφος Νεοπτόλεμος». Κάποιος έπρεπε να πάει ως εκεί και να τον φέρει.

Η τρίτη προϋπόθεση ήταν να κλέψουν οι Αχαιοί το παλλάδιο (ξύλινο ξόανο της Αθηνάς) που φυλασσόταν μέσα στην Τροία. Κάποιος έπρεπε να το κλέψει και να το μεταφέρει στο αχαϊκό στρατόπεδο.

Σύμφωνα με τους επικούς ποιητές, ο Οδυσσέας ήταν αυτός που, μόνος ή με βοήθεια του Διομήδη, ανέλαβε να πραγματοποιήσει και τις τρεις αποστολές.

(τελευταία επεξεργασία, 10 Μαρτίου 2022)